

Försvarsdepartementet

Peab Bostad AB:s remissvar över betänkandet SOU 2022:57 "Ett stärkt skydd av civilbefolkningen vid höjd beredskap"

Sammanfattning

Peab tackar för möjligheten att inkomma med tillägg och kommentarer på SOU 2022:57. Utifrån vår verksamhet har vi begränsat oss till att lämna synpunkter på delen gällande skyddsrum och inte på utrymmen och inkvartering samt behovet av en stödorganisation.

Vi anser att utredningen är väl genomarbetad och behandlar flera viktiga aspekter. Vi önskar dock att det görs ytterligare en utredning kring följande två frågor; Hur ersättningen ska beräknas samt hur de områden där MSB anser att det behövs fler skyddsrum ska tydliggöras i kommunernas planer.

Nedan följer våra förslag:

- **Ersättning för byggande och förvaltning av skyddsrum och skyddade utrymmen**

Enligt förslaget till lag om skyddsrum och skyddade utrymmen 6 Kap 1§ "Den som ska bygga och utrusta ett skyddsrum, har rätt till skälig ersättning av staten för sina merkostnader." Likaledes 6 Kap 2§, att "Den som är skyldig att underhålla ett skyddsrum eller skyddat utrymme skall ha rätt till skälig ersättning av staten för sina kostnader."

Förordning om skyddsrum anger i 3 Kap 2§ att "När ett skyddsrum är färdigbyggt och innan ersättningen beslutas ska skyddsrummet besiktigas."

För att både byggherre och förvaltare av en fastighet ska kunna räkna på vad det innebär att bygga och förvalta ett skyddsrum behöver ersättningen från staten beräknas i tidigt skede av projekten och därmed behöver villkoren för och storleken på ersättningen vara tydliga. Byggande av skyddsrum kräver exempelvis tjockare väggar och kraftigare konstruktioner, vilket medför att nyttjandegraden blir lägre och det långsiktiga värdet på fastigheten minskar samt att klimatavtrycket blir högre. Vid byggnationer där skyddsrum är ett krav kommer därför kostnaden vara betydligt högre både i produktion och i förvaltning.

Som vi läser det ovan är det först när skyddsrummet är färdigbyggt och besiktigt som ersättningen beslutas. Vi föreslår i stället att utbetalning av ersättning bör komma efter godkänd entreprenad (besiktningen) men storlek på ersättning ska kunna räknas ut tidigare i projektet. Byggherre och entreprenör måste tidigt i projektet kunna säkerställa storleken på ersättningen för att beräkna projektets lönsamhet. Förslagsvis tas exempelvis schabloner fram eller något liknande som gör det enklare att beräkna men också gör ersättningen jämförbar över landet.

- **Översikts- och detaljplaner**

Lagförslaget tar i 1 kap 2 § upp att MSB "beslutar om behovet av skyddsrum och skyddade utrymmen samt vilka områden inom landets kommuner som skyddsrum och skyddade utrymmen ska vara belägna". För oss som byggherre och entreprenadföretag är det viktigt att krav om skyddsrum och skyddade utrymmen tidigt finns med i översikts- och detaljplaner. Detta skapar bättre förutsättningar för att bygga skyddsrum som även kan nyttjas väl i fredstid exempelvis till parkeringshus eller garage under mark och gemensamhetslokaler i bostads- eller kontorsfastigheter. Kommunala byggnader såsom skolor och förskolor kan också med fördel uppföras för att nyttjas till skyddsrum.

Nils Olof Nilsson, Verksamhetsutvecklings chef Peab Projektutveckling AB.

